

# Parat til start

Lise, Emil og Line har kurs mod den nye uddannelses social- og specialpædagogiske linje



17/2014

29. AUGUST

ISSN 0105-5399

**Ansvarshavende**Forbundsformand  
Benny Andersen**Redaktion**Jens Nielsen (redaktør), jni@sl.dk  
Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk  
Maria Rørbæk, mrk@sl.dk  
Steven Leweson (layout), stl@sl.dk

Prik, læserindlæg, artikler og anmeldelser er ikke nødvendigvis udtryk for redaktionens eller organisationens mening. Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret indsendt stof.

Alle artikler fra Socialpædagogen tilbage til 1999 kan findes på [www.socialpaedagogen.dk/arkiv](http://www.socialpaedagogen.dk/arkiv)

**Adresse**

Socialpædagogen  
Brolæggerstræde 9  
1211 København K  
Tlf. 7248 6000. Fax 7248 6001  
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15,  
torsdag 9-17, fredag 9-13  
redaktionen@sl.dk  
[www.socialpaedagogen.dk](http://www.socialpaedagogen.dk)

**Læserbreve og kronikker**

Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 2.000 anslag. Læserbreve med injurierende indhold kan afvises. Kronikker bringes efter en redaktionel vurdering og må højst fylde 8.000 anslag. Læserbreve og kronikker, der bringes i bladet, offentliggøres også på internettet. Indlæg sendes til redaktionen@sl.dk

**Annoncer**

Sendes til redaktionen@sl.dk  
Se priser, formater, deadlines osv. på [www.socialpaedagogen.dk/annoncer](http://www.socialpaedagogen.dk/annoncer)

**Kommende deadlines**

Deadline for læserbreve og stillingsannoncer til 18/2014, der udkommer den 12. september, er mandag den 1. september kl. 12. Deadline for stillingsannoncer til 19/2014 er den 15. september kl. 12. For tekstsideannoncer er deadline til 19/2014 onsdag den 10. september.

Redaktionen af 17/2014 er afsluttet den 21.8.2014

**Abonnement**

Abonnementspris 2014:  
955,00 kr. inkl. moms (24 numre)  
Løssalg: 47,00 kr. + porto

**Oplag**

42.514 i perioden  
01.07.12-30.06.13

**Produktion**

Datagraf Communications A/S, Aarhus

**Forsidefoto**

Rasmus Baaner



Medlem af  
DS  
Danske  
Specialmedier

## KOMMENTAR

Vi synes, det er på tide, at vi omsætter målene til konkret handling, så de ikke bare bliver fine ord på glittet papir, men rent faktisk kommer til at gøre en forskel

# Kom nu i gang med 2020-målene – vi er klar

Af Benny Andersen  
Forbundsformand



FOTO: RICKY JOHN MOLLOY

For et år siden lancerede socialministeren nogle mål for arbejdet på det sociale område – de såkaldte sociale 2020-mål. Vi har flere gange udtrykt vores store begejstring over målene, som vi mener, er et vigtigt paradigmeskift i socialpolitikken. Det er godt og nødvendigt, at vi tør sætte mål og stille krav til indsatsen. Og vi er klar og vil rigtig gerne være med til at gøre målene til konkret virkelighed. Der sker bare ikke noget!

Vi synes, det er på tide, at vi omsætter målene til konkret handling, så de ikke bare bliver fine ord på glittet papir, men rent faktisk kommer til at gøre en forskel. Derfor har vi produceret et katalog og har opstillet helt konkrete og handlebare bud på, hvordan regeringens sociale 2020-mål bliver realiseret.

Vi har fx i vores katalog peget på, at vi frem mod 2020 arbejder målrettet på at sikre, at alle udsatte børn sikres bedre og mere skolegang. Vi skal turde have faglige ambitioner på udsatte børns vegne. Og vi skal turde føre det ud i livet med krav om og mål for deres præstationer og udbytte. Helt konkret mener vi, at udsatte børns faglige niveau i læsning og matematik skal forbedres, og at mindst halvdelen af alle udsatte unge som 25-årige skal have gennemført en ungdomsuddannelse. Det kræver, at vi fx sætter fokus på tidlig opsporing gennem samarbejder mellem bl.a. sundhedsplejen, daginstitutioner og skoler. Vi tænker også en tæt kobling imellem og koordination af den socialpædagogiske indsats og skoleindsatsen for de børn, der er anbragt. Vi ser gerne tilbud om særlig skolestøtte til udsatte børn og unge, herunder anbragte, og særligt fokus på skole og læring i de løbende udredninger, handleplaner og behandlingsplaner. Og endelig mener vi også, at udsatte unge skal sikres et godt og fagligt efterværn med særligt fokus på at fastholde den unge i uddannelse eller arbejde.

Og det var bare ét af målene. Vi har også konkrete indspil til, hvordan vi får reduceret antallet af hjemløse. Det skal bl.a. ske ved, at vi får skruet op for antallet af udslusningsboliger for at sikre en bedre overgang mellem forsorgshjem og egen bolig. Et andet forslag går på at oprette flere bofællesskaber med tilknyttet socialpædagogisk støtte. Ligesom det ville være godt, hvis man kunne indføre mere fleksibilitet i den sociale boligstøtte. Støtten skal kunne tilpasses den enkeltes behov langt nemmere, og det kræver bl.a. også et tættere samarbejde imellem sagsbehandlerne og de professionelle, der arbejder med borgeren i dagligdagen.

Jeg glæder mig til at præsentere alle vores konkrete forslag for vores medlemmer, for politikere og beslutningstagere, andre praktikere og for ministeren, som lige har holdt et socialt topmøde med netop 2020-målene på dagsordenen. Jeg er overbevist om, at vores bud på realiseringen af 2020-målene vil få sat et væsentlig socialpædagogisk fingeraftryk på processen.

## INDHOLD

**04 NY PÆDAGOGUDDANNELSE**

Den har været længe undervejs, og nu er den her: Den nye pædagoguddannelse, der gør det muligt at specialisere sig i social- og specialpædagogik. 'Velkommen til et fag, som er både givende, vedkommende og vigtigt – nemlig pædagogikken. Lad det være sagt med det samme. At være pædagog er krævende både fagligt og menneskeligt. Men jeg har god grund til at tro, at I ikke kommer til at fortryde jeres valg'. Sådan skriver socialminister Manu Sareen (R), der selv har en baggrund som socialpædagog, i sin 'velkomsttale' til de nye studerende. Mød også Emil, Line og Lise, der drømmer om at blive blandt de første med den nye specialisering, og test dig selv: Ved du det, de studerende skal lære? Og så fortæller en praktikant og en praktikvejleder om det frugtbare møde, som et praktikforløb kan være for begge parter: 'Vi, som har gået her i mange år, tænker ikke altid så meget over udviklingspotentialer, og så er det så fedt, når en studerende pludselig kan argumentere fagligt. Så er det ikke kun teori. Så kan det bruges', fortæller praktikvejleder Lone Heeris, botilbuddet på Sankelmarksvej

**04** Tættere på både forskning og praksis

**07** Lige præcis dén pædagog

**08** Ved du det, de studerende skal lære?

**10** Socialpædagogik virker som en større udfordring

**12** Jeg vil gøre en forskel

**14** Mit hjerte er hos de børn, der har vanskeligheder

**16** Vi lærer begge to

**19 NY PÆDAGOGUDDANNELSE**

Med den nye pædagoguddannelse får de studerende bedre muligheder for at tage dele af uddannelsen i udlandet, fordi den nye uddannelse er opbygget i moduler. Men selvom der allerede i de seneste år er sket en stigning i antallet af pædagogstuderende, der tager udenlands, bliver det svært at nå regeringens mål om, at hver anden dimittend i 2020 skal have taget en del af sin uddannelse i udlandet, vurderer både uddannelsesstederne og de studerendes organisation

**19** Flere muligheder i udlandet

**22** BØGER

**24** DOBBELTSVIGT  
Esbjerg svigter søskende to gange

**25** VOLDSRAMTE KVINDER  
Kommunerne bryder loven

**25** BOTILBUD  
Kommuner køber færre pladser

**26** SKIPPER CLEMENTS VEJ  
LEV: Det er noget svineri

**27** STEINERPÆDAGOGIK  
UCSJ og Marjatta samarbejder

**28** LÆSERBREVE

## NY PÆDAGOGUDDANNELSE

En stor nyskabelse er, at der nu ligger en praktik i tilknytning til bachelorprojektet, og de studerende skal definere et projekt i samarbejde med deres praktiksted

Peter Møller Pedersen, uddannelseschef

# Tættere på både forskning og praksis

I disse dage begynder de studerende på en helt ny pædagoguddannelse, der bl.a. giver mulighed for at specialisere sig i social- og specialpædagogik. Uddannelseschef Peter Møller Pedersen og lektor Morten Anker Hansen fortæller her, hvad de har i posen til de studerende

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk  
Foto: Rasmus Baaner

**E**n større grad af specialisering. En tættere kobling til såvel forskning som praksis og en lidt mere håndholdt uddannelse. Det er noget af det, de nye pædagogstuderende kan forvente i sammenligning med tidligere pædagogstuderende.

Det fortæller uddannelseschef Peter Møller Pedersen fra VIA University College.

Som vi tidligere har beskrevet i en række artikler i nærværende fagblad, er en af de absolut største forandringer ved uddannelsen, at de

studerende nu får mulighed for at specialisere sig i enten social- og specialpædagogik, dagtilbudspædagogik eller skole- og fritidspædagogik. Det sker efter et første fælles år, der gerne skal give de studerende et fælles grundlag – og en fornemmelse for alle tre specialiseringer.

– Det kan fx ske ved at lave projekter, hvor de skal interviewe pædagoger om de faglige udfordringer, de står over for, siger Peter Møller Pedersen.

I det hele taget lægger han vægt på, at den nye uddannelse kommer endnu tættere på praksis – med flere samarbejder med praktiserende pædagoger.

– En stor nyskabelse er, at der nu ligger en praktik i tilknytning til bachelorprojektet, og de studerende skal definere et projekt i samarbejde med deres praktiksted.

### Projekter sammen med forskere

Men de studerende skal ikke kun tættere på praksis. De skal også gerne få en større forståelse for forskning. Det skal bl.a. ske i et seks ugers modul, der hedder profession, viden og forskning, og som kommer til at handle om den nyeste forskning inden for det socialpædagogiske felt.

– Underviserne på pædagoguddannelsen forsker og udvikler i stigende grad ved siden af undervisningen, og det er meningen, at de studerende på forskellig vis kan blive inddraget i forskningsprojekter. Tidligere har der fx været studerende, som i forbindelse med projekter om sprogudvikling lavede lydoptagelser af børns sprog før og efter et bestemt pædagogisk projekt, for efterfølgende at analysere lydoptagelserne sammen med en forsker. Og et af de fremtidige projekter kommer fx til at handle om handicappeles sprog – og at sprog er meget mere end det verbale sprog, siger Peter Møller Pedersen.

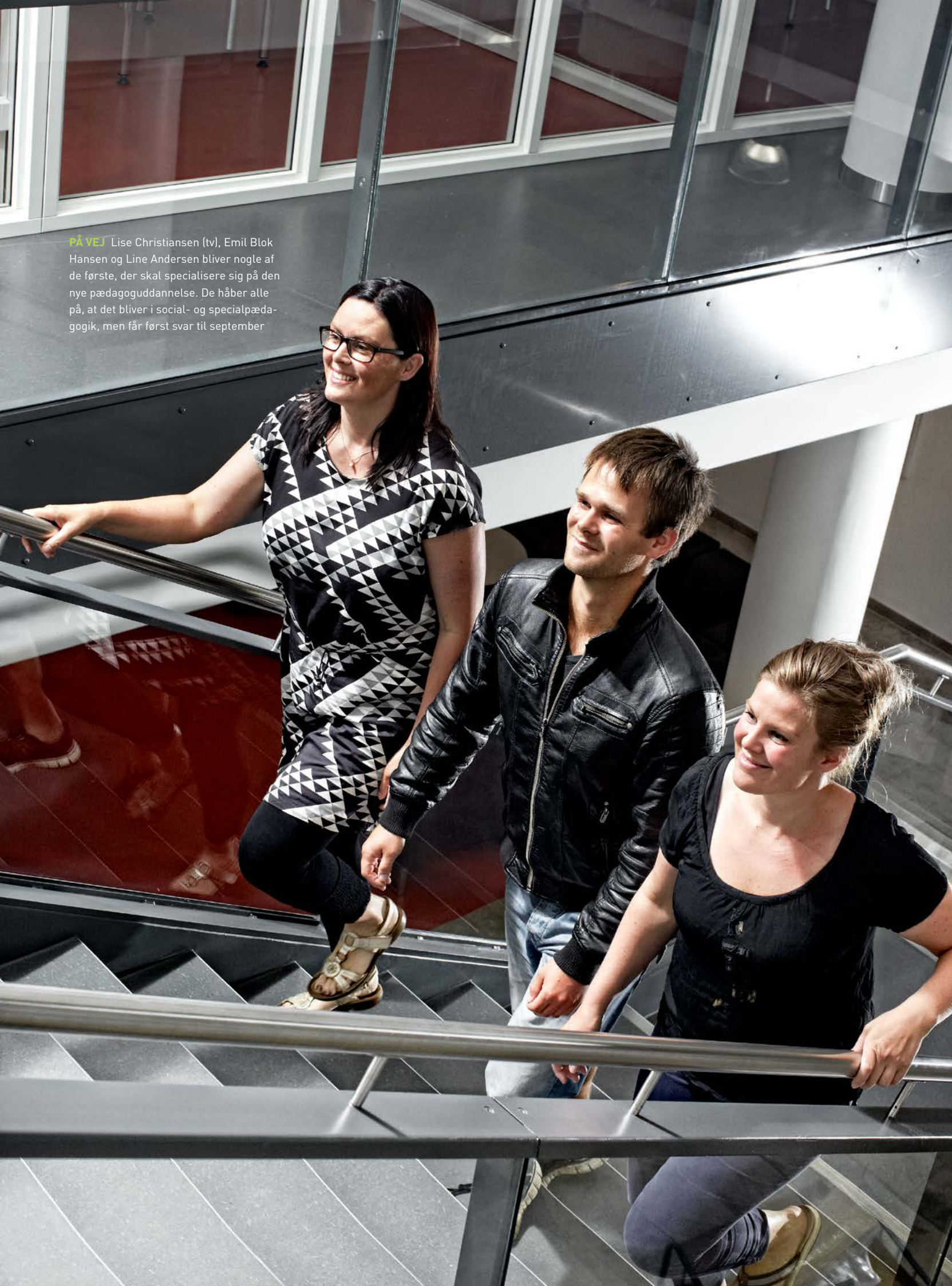
En anden stor forandring for de nye studerende, der ikke direkte hænger sammen med

### Tema om den nye pædagoguddannelse

Efter mange års indsats for en socialpædagogisk uddannelse er målet næsten nået for Socialpædagogerne. I disse dage begynder de første studerende på den nye pædagoguddannelse, der bl.a. giver mulighed for at specialisere sig i social- og specialpædagogik. I dette tema kan du bl.a. møde tre studerende, der drømmer om at komme ind på specialiseringen og læse socialminister Manu Sarens (R) velkomst.



**PÅ VEJ** Lise Christiansen (tv), Emil Blok Hansen og Line Andersen bliver nogle af de første, der skal specialisere sig på den nye pædagoguddannelse. De håber alle på, at det bliver i social- og specialpædagogik, men får først svar til september



## Vi lægger vægt på, at de studerende selv skal ud og undersøge – og også helst selv udvikle

Morten Anker Hansen, lektor

den nye uddannelse, er, at de med Peter Møller Pedersens ord bliver 'holdt lidt mere i hånden end de tidligere studerende'.

### Fuld studieuge

– Tidligere arbejdede vi ud fra en idé om, at studerende selv skulle tage ansvar for og planlægge deres studieaktiviteter, men forskellige undersøgelser viste, at de faktisk ikke studerede så meget, som vi kunne ønske. Derfor gør vi det nu helt klart for de studerende, at vi forventer en fuld 37 timers studieuge, selvom de ikke er sammen med en underviser hele tiden. For hver studieuge fremgår det, hvad vi forventer, at de gennemfører – fx at vi forventer, at de laver gruppearbejde om nogle bestemte spørgsmål, gennemfører nogle bestemte interviews eller udforsker en bestemt tematik. Der er også blevet flere obligatoriske opgaver, som de studerende skal lave.

Arbejdet med at klargøre kravene til de studerende har været i gang, før den nye uddannelse blev besluttet.

– Men i forbindelse med den nye uddannelse gennemfører vi det for fuld skrue. Og det bliver sådan på alle professionshøjskoler, for selvom der er individuelle forskelle mellem professionshøjskolerne, så samarbejder vi også i meget høj grad – og med den nye uddannelse bliver uddannelsen endnu mere ensartet.

### Det abstrakte skal konkretiseres

En af dem, der konkret skal udføre undervisningen på den nye pædagoguddannelse, er lektor Morten Anker Hansen fra VIA UC. Lige nu er han bl.a. ved at forberede undervisningen af de studerende, der begyndte sidste år, og nu overgår til den nye uddannelse. Han skal bl.a. stå for undervisningen på det allerførste modul for studerende på specialiseringen i social- og specialpædagogik – 6 ugers undervisning under navnet 'Pædagogisk arbejde med mennesker i udsatte positioner'.

– Overordnet kommer det til at handle om samspillet mellem samfundsmæssige vilkår og de individuelle forudsætninger og udviklingsmuligheder, og de studerende skal stifte bekendtskab med centrale temaer som medborgerskab, marginalisering, selvbestemmelse, deltagelse, magt, etik, livskvalitet, mestring og sundhedsfremme, siger Morten Anker Hansen.

Efter en kort, fælles introduktion skal de studerende gå i dybden med et enkelt emne, og derigennem arbejde med de forskellige begreber.

– De abstrakte begreber skal konkretiseres og gøres levende, siger Morten Anker Hansen.

### Undersøge og udvikle

Det kan både ske gennem interviews med fx professionelle eller brugere – og ved at læse fx virksomhedsplaner, tilsynsrapporter og evalueringer.

Morten Anker Hansen forklarer:

– Vi lægger vægt på, at de studerende selv skal ud og undersøge – og også helst selv udvikle. Et konkret eksempel på et projekt kan være, hvis nogle studerende ønsker at arbejde med gentle teaching, der er en bestemt metode til at arbejde med mennesker med funktionsnedsættelser. Så kan de studerende fx se på medborgerskab, etik og sundhedsfremme i relation til gentle teaching, og projektet kan fx munde ud i nogle handleforslag til, hvordan man på faglig grund også kan bruge gentle teaching på andre områder, end man gør i dag. ■

## Fakta om den nye pædagoguddannelse

Sådan beskriver Professionshøjskolerne de vigtigste ændringer:

Den største nyskabelse er, at uddannelsen deler sig i tre specialiseringer efter første studieår. De studerende skal vælge mellem dagtilbudspædagogik, skole- og fritidspædagogik og social- og specialpædagogik og fordybe sig i området. Men uddannelsen er fortsat en enhedsuddannelse, som giver mulighed for at arbejde inden for alle specialiseringer.

Derudover er studiet blevet modulopbygget. Det giver mulighed for mere tværfaglighed og individuel toning af uddannelsen. Endelig vurderes de studerende nu via kompetencemål frem for fagbeskrivelser, læseplaner og pensumlister. Dvs. i stedet for at sige, 'Hvad skal du lære?', siger vi på pædagoguddannelsen: 'Hvad skal du kunne?'

Teori og praksis spiller på den måde bedre sammen på den nye uddannelse, og det giver et kvalitetsløft. Uddannelsen er fortsat tre et halvt år, og på eksamensbeviset kommer der stadig til at stå 'Professionsbachelor som pædagog'.

Læs mere på [www.nypaedagoguddannelse.nu](http://www.nypaedagoguddannelse.nu)

# Lige præcis dén pædagog

Kære nye pædagogstuderende.

Tillykke med optagelsen på den spritnye pædagoguddannelse. Og velkommen til et fag, som er både givende, vedkommende og vigtigt – nemlig pædagogikken.

Lad det være sagt med det samme. At være pædagog er krævende både fagligt og menneskeligt. Men jeg har god grund til at tro, at I ikke kommer til at fortryde jeres valg.

Jeg fortrod i hvert fald aldrig mit. Hold da op, det var en helt ny og fantastisk verden, der åbnede sig, da jeg gik ind ad døren til pædagogseminariet. Spændende diskussioner, gode lærere og en retning på mit liv.

Og med optagelsen på den nye pædagoguddannelse, er I på vej mod et arbejdsliv, der giver jer mulighed for noget helt særligt: at gøre en forskel i andre menneskers liv. Når I går hjem fra arbejde, så har I ikke ordnet sager. I har arbejdet med mennesker. I har været vores alle sammens udstrakte hånd.

I vil kunne blive lige præcis dén voksne på døgninstitutionen, der giver Jesper mod på at forfølge sin drøm om at blive tømrer i stedet for at fortsætte med kriminaliteten. Lige præcis dén pædagog i vuggestuen, der er med, når Sofie, efter fleres måneders babymotorik på grøn stue, går sine første skridt. Eller lige præcis dén pædagog i børnehaveklassen, der får Selma overbevist om, at det med at lære noget nyt faktisk er rigtig sjovt.

At være pædagog kræver, at man har hjertet på rette sted. Men der skal mere til end det, hvis vi sammen skal nå i hus med regeringens ambitiøse mål. Mål, der handler om at forbedre livet for de mest udsatte, skabe et endnu bedre børneliv i de danske vuggestuer og børnehaver og om at sikre skolebørn en meningsfuld dag fyldt med læring, udvikling og sammenhæng.

Her spiller I og jeres kommende faglighed som pædagoger en helt *afgørende* rolle. Som gode pædagoger skal I kunne tænke selvstændigt og systematisk. I skal kunne basere jeres pædagogik på viden og evidens. Og I skal have en allround pædagogisk forståelse – men også være skarpe på de særlige udfordringer og muligheder på lige netop jeres område.

Alt det får I med i pakken på den nye pædagoguddannelse. Med en specialisering på de tre vigtigste områder, større sammenhæng mellem teori og praksis og større krav til jer i praktikken, sikrer vi et højt fagligt niveau og klæder jer godt på til det arbejdsmarked, I skal ud at møde bagefter. Det er jeg rigtig stolt over – både som (social)pædagog og socialminister.

Samtidig håber jeg, at den nye linje bliver et startskud til en ny og anderledes selvopfattelse hos os pædagoger, der ikke altid er lige gode til at få sat vores fag og kompetencer på dagsordenen. Lad os være stolte over, hvad vi kan. Lad os vise verden, hvor meget og hvor mange mennesker, vi egentlig er i stand til at rykke. Lad os gøre det endnu mere cool at være pædagog.

Held og lykke med studiet!

Manu Sareen, socialminister



# Ved du det, de studerende skal lære?

De studerende, der specialiserer sig i social- og specialpædagogik skal stifte bekendtskab med en lang række begreber. Hvordan er det med dig? Ved du det, de studerende skal lære? Quizzen er lavet i samarbejde med lektor Morten Anker Hansen fra VIA UC, der pointerer, at pædagoguddannelsen i praksis handler om meget mere end blot paratviden

## 1

### HVAD ER ET SOCIALPÆDAGOGISK PARADIGME?

**A** Ordet paradigme betyder en forstyrrelse i samspillet mellem musklerne, og et socialpædagogisk paradigme handler om den måde, man kan kompensere for en muskelforstyrrelse.

**B** Ordet paradigme betyder omskrivning, og et socialpædagogiske paradigme handler lidt forenklet om sprogets betydning i arbejdet med udsatte mennesker. Et eksempel kan være vigtigheden af at tale om 'mennesker med handicap' frem for at sige 'handicappede'.

**C** Ordet paradigme betyder forståelsesramme og et socialpædagogisk paradigme kan fx være et neuropædagogisk paradigme, der lidt forenklet handler om, at man inddrager viden om hjernen i den måde, man ser på mennesker med handicap.

## 2

### HVAD ER – SAGT LIDT FORENKLET – EN RELATIONISTISK HANDICAPFORSTÅELSE?

**A** Den relationistiske handicapforståelse handler om, at alle handicap er relative. Det vil sige, at man taler om grader af handicap frem for at tale om handicap som noget absolut.

**B** Den relationistiske handicapforståelse sætter fokus på relationen mellem mennesker – og altså også mellem handicappede mennesker – i stedet for at fokusere på handicapet som noget, der er iboende i den handicappede. Det betyder, at man fx interesserer sig for, hvordan mennesker med handicap kan opnå en relation til andre og hvilken opfattelse andre mennesker har af handicappede – og hvad det betyder for relationen.

**C** Begrebet relationistisk handicapforståelse kommer af ordet relatorisk, der betyder berettende eller fortællende – og den relationistiske handicapforståelse handler om at sætte mange ord og fortællinger på beskrivelsen af et menneske med handicap, frem for at nøjes med en diagnose. Ideen er, at man skal forholde sig til det hele menneske og ikke reducere mennesket til en diagnose.

## 3

### HVAD ER FORSKELLEN PÅ PLIGTETIK OG NYTTEETIK?

**A** Lidt forsimplet bygger pligtetik på opfattelsen af, at vi har pligt til at hjælpe mennesker i nød, mens nytteetik handler om, hvad der kan betale sig og hvad, der virker.

**B** Essensen af pligtetik er, at man har pligt til at tænke den etiske dimension ind i alt socialpædagogisk arbejde, mens essensen af nytteetik er, at man skal overveje, hvornår etiske overvejelser er gavnlige.



## 4

## HVAD FORSTÅS VED BEGREBET AUTONOMI?

**A** Spørgsmål, der ikke kan besvares med henvisning til jura eller andre regler, og som derfor kræver, at den enkelte socialpædagog kan argumentere fagligt for sine valg.

**B** Et ideal om, at man har selvbestemmelse og er selvkørende.

## 5

## HVAD ER – SAGT LIDT FORENKLET – ESSENSEN AF STIGMATISERINGSTEORI?

**A** En teori om de faser, man skal gennemgå, hvis man ønsker at motivere et andet menneske til at udføre en bestemt handling.

**B** En teori om de faser, man kan gennemløbe i sanseintegration.

**C** En teori om, at dem som afviger fra normen bliver opfattet som moralsk mindreværdige af omgivelserne – og at det kan give afvigerne et negativt selvbillede.

## 6

## HVAD HANDLER EMPOWERMENT BL.A. OM?

**A** Hvordan man kan myndiggøre borgerne, så de kan leve mere selvbestemmende.

**B** Grundlæggende kendskab til forskellige tekniske hjælpemidler.

**C** Læresætning, hvis sandhed kun beror på erfaringen.

## 7

## HVAD ER EN AF DE VIGTIGSTE POINTER, NÅR MAN TALER OM RECOVERY?

**A** At det er vigtigt at have et håb om, at man kan komme sig – for at man rent faktisk kan komme sig.

**B** At det er vigtigt at have fokus på, hvor stor sandsynligheden er for at komme sig, når man anvender forskellige metoder i fx behandlingen af psykisk syge – altså i høj grad et spørgsmål om evidens.

**C** At der er forhøjet risiko for, at fx børn af misbrugere selv kommer ud i et misbrug – altså at den sociale arv går igen.

SVAR: 1 = C, 2 = B, 3 = A, 4 = A, 5 = C, 6 = A, 7 = A

## Her kan man specialisere sig i socialpædagogik

Man kan læse til pædagog på seks forskellige professionshøjskoler, der tilsammen udbyder uddannelsen 26 forskellige steder. Heraf udbyder 22 steder den social- og specialpædagogiske linje. Kun fire steder (Grenaa, Ikast, Thisted og Vordingborg) udbyder ikke specialiseringen. Den social- og specialpædagogiske linje kan vælges på disse professionshøjskoler og i følgende byer:

- VIA UC: Horsens, Aarhus, Randers, Viborg og Holstebro.
- UCC: Sydhavn, Skovlunde, Rønne, Hillerød, Frederiksberg og Østerbro.
- UC Syddanmark: Kolding, Aabenraa og Esbjerg.
- UC Nordjylland: Aalborg og Hjørring.
- UC Sjælland: Roskilde, Slagelse og Nykøbing F.
- UC Lillebælt: Odense, Jelling og Svendborg.

Læs mere på [www.nypaedagoguddannelse.nu/her-kan-du-laese](http://www.nypaedagoguddannelse.nu/her-kan-du-laese)



## NY PÆDAGOGUDDANNELSE

Jeg gætter på, at der er lidt større udfordringer i det socialpædagogiske arbejde. Fx synes jeg, at det er enormt spændende at arbejde med at give mennesker med udviklingshæmning så meget selvbestemmelse som overhovedet muligt

Line Andersen, pædagogstuderende

# Socialpædagogik virker som en større udfordring

Hvordan håndterer man konflikter uden at tage parti? Sådan lyder et eksempel på et dilemma, som 28-årige Line Andersen håber på at blive bedre til at tackle, når hun har specialiseret sig i social- og specialpædagogik

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk  
Foto: Rasmus Baaner

## De drømmer om socialpædagogikken

På denne og de næste sider kan du møde tre pædagogstuderende, der brænder for socialpædagogikken. Alle tre er færdige med det første år på pædagogstudiet og overgår nu til den nye uddannelse. Til september bliver det afgjort, om de kommer ind på specialiseringen i social- og specialpædagogik.

**O**kay, hvad gør jeg så nu? Sådan tænkte Line Andersen, da hun en aften var vikar på et botilbud for udviklingshæmmede, hvor to beboere kom op at skændes om nogle facts vedrørende kæledyr.

– Jeg tænkte, at den ene havde mere ret end den anden, men kunne jeg sige det? Ville det så ikke bare virke som om, jeg holdt med den ene beboer mod den anden?

28-årige Line Andersen fortæller historien som eksempel på noget af det, hun med en specialisering i social- og specialpædagogik håber at blive bedre til.

– Jeg klarede den konkrete situation ved at lukke diskussionen ned og sige, at nu skulle vi ikke tale mere om det. Nu skulle vi hygge os, men måske kunne jeg have gjort noget endnu bedre? På specialiseringen i social- og specialpædagogik

håber jeg bl.a. at få nogle redskaber, der kan bruges til at tackle den slags dilemmaer, siger hun.

Line Andersen har på intet tidspunkt været i tvivl om, at hun går efter socialpædagogikken. Inden hun begyndte på pædagoguddannelsen, arbejdede hun med stor fornøjelse som ledsager for en hjerneskadet pige, og praktikken og vikartimerne på et botilbud for udviklingshæmmede har kun skærpet interessen.

– Jeg har aldrig været i praktik i hverken en børnehave eller SFO, så jeg kan jo ikke vide, hvordan det er – men jeg gætter på, at der er lidt større udfordringer i det socialpædagogiske arbejde. Fx synes jeg, at det er enormt spændende at arbejde med at give mennesker med udviklingshæmning så meget selvbestemmelse som overhovedet muligt. Jeg synes også, at det er interessant at være med til at skabe en hel hverdag med fx arbejde og fritid – fremfor i en børnehave, hvor børnene jo typisk kun er fra 8 til 16, siger hun.

Samtidig har Line Andersen fornemmelsen af, at specialiseringen i social- og specialpædagogik måske åbner op for lidt flere muligheder end specialiseringen i fx dagtilbudspædagogik.

– I kraft af, at børn med særlige behov i højere grad skal inkluderes i normaltillbudene, tænker jeg, at man godt kan få arbejde i en daginstitution, selvom man har specialiseret sig i socialpædagogik. Men det bliver måske svært at få job i fx et botilbud for udviklingshæmmede, hvis man har specialiseret sig i dagtilbudspædagogik. ■



Som pædagog vil jeg gerne arbejde for, at andre – uden for pædagogverdenen – kan tage handicappede ind. Det handler bl.a. om at medvirke til at skabe kontakter

Emil Blok Olesen, pædagogstuderende

# Jeg vil gøre en forskel

**Bestem dig for, hvad du vil i livet – og gå ud og gør det. Sådan lyder mottoet for Emil Blok Olesen, der bl.a. drømmer om at medvirke til bedre inklusion af mennesker med handicap**

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk  
Foto: Rasmus Baaner

**E**n af 24-årige Emil Blok Olesens venner har ADHD og svært ved at klare teknisk skole. Han er i praktik på en form for teknisk værksted, og der går det rigtig godt, men på skolen gik det skidt, indtil hans chef sagde: Ved du hvad, så tager jeg med dig i skole. For Emil Blok Olesen er chefen på værkstedet et forbillede. En mand, der gør en forskel for andre mennesker.

– For det er lige præcis det, jeg også vil i mit liv. Jeg har flere gange hørt et motto, som jeg nu har gjort til mit eget: Decide what to be and go be it. Eller på dansk: Bestem dig for, hvad du vil i livet – og gå ud og gør det. Nu har jeg fundet ud af, at det, jeg vil, er at gøre en forskel for andre mennesker, og så handler det om at gøre det, siger han.

Da Emil Blok Olesen sidste år blev færdig med HF, besluttede han sig for at gå i gang med pædagoguddannelsen.

– Jeg har altid haft nemt ved at omgås og forstå andre, og jeg har også rigtig tit fået at vide, at jeg skulle tage at arbejde med mennesker. Fx når vi har holdt fest i familien, og jeg har tumlet rundt med mine fem yngre søskende og alle de andre børn. Og da jeg så stod og skulle i gang med noget nyt i mit liv, stod tanken helt klar for mig: Jeg vil være pædagog.

## Ud af isolationen

At han helst ville specialisere sig i socialpædagogik har Emil Blok Olesen længe vidst, men det har også været lidt svært at slippe tanken om de andre specialiseringer.

– Egentlig tænker jeg, at det også kan være meget godt at få nogle erfaringer fra fx en almindelig SFO, inden man fx arbejder i en special-SFO, siger han.

Præcis hvor og med hvem, Emil Blok Olesen i fremtiden kommer til at arbejde, er ikke så afgørende for ham. Bare han kan være med til at flytte noget i den rigtige retning.

– Fx så mennesker med handicap kan få en chance, ligesom min ven fik, da hans chef tog med i skole. Som pædagog vil jeg gerne arbejde for, at andre – uden for pædagogverdenen – kan tage handicappede ind. Det handler bl.a. om at medvirke til at skabe kontakter, så mennesker med handicaps ikke kommer til at leve i en isoleret verden. ■



Det var guld værd at opleve den udvikling, der gjorde, at hun kunne klare situationen, selvom jeg holdt mig lidt på afstand

Lise Christiansen, pædagogstuderende

# Mit hjerte er hos de børn, der har vanskeligheder

Som medhjælper har Lise Christiansen oplevet glæden ved at se socialtræningen bære frugt. Nu vil hun kvalificere sig endnu mere til arbejdet med børn med adfærdsvanskeligheder

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk  
Foto: Rasmus Baaner

Det var på stien på vej mod svømmehallen. Lise Christiansen gik ti meter bag de to piger og ikke – som hun plejede – lige ved siden af. Alt åndede fred og fordragelighed – i modsætning til alle de andre gange, hvor de to piger havde skændtes eller været oppe at slås.

Pludselig vendte den ene pige, 'Mona', sig om.

– Hun kiggede på mig med glæde i øjnene. Som om hun ville sige: Der kan du se. Du har lært mig et og andet, fortæller Lise Christiansen.

Historien bliver fortalt som eksempel på det, der gør, at 41-årige Lise Christiansen har valgt at

gå i gang med pædagoguddannelsen og nu håber at komme ind på specialiseringen i social- og specialpædagogik.

– Egentlig er jeg uddannet laborant, og jeg har også stået mange år i butik, men på grund af nogle uforklarlige muskelsmerter, kan jeg ikke klare det rent fysisk. Så kom jeg i arbejdsprøvning på skolen her i nærheden, og det blev jeg utrolig glad for – og blev efterfølgende også ansat. Først som vikar, siden som medhjælper, hvor jeg især har arbejdet som støtte for de børn, der har adfærdsvanskeligheder.

## Bedre forståelse

I Monas tilfælde brugte Lise Christiansen eksempelvis mange kræfter på at tale med hende om, hvordan hun skulle agere sammen med andre børn – og på at gå ved siden af hende, så hun lige kunne lægge en hånd på hendes skulder som signal til at slappe af.

– Og så var det guld værd at opleve den udvikling, der gjorde, at hun kunne klare situationen, selv om jeg holdt mig lidt på afstand, siger Lise Christiansen. Hun tøver ikke med svaret på, hvorfor hun netop går efter socialpædagogikken.

– Mit hjerte er hos de børn, der har vanskeligheder, og selv om man fx også kan arbejde med de børn i en almindelig daginstitution, mener jeg, at jeg bliver bedst kvalificeret på specialiseringen i social- og specialpædagogik.

Da Lise Christiansen begyndte på pædagoguddannelsen, forventede hun ikke at få så meget ud af det.

– Jeg må være ærlig at sige, at jeg mest gjorde det for at kunne få en bedre løn og være mere sikker på at kunne få arbejde. Jeg tænkte: Med al den erfaring jeg har, hvor meget kan jeg så lære? Men jeg tog fejl. Uddannelsen giver en meget bedre forståelse for teorierne bag det, vi gør. ■



## Diskuter på facebook

### Skal man kunne få et forhåndstilsagn?

Efter første år skal de pædagogstuderende specialisere sig i fx social- og specialpædagogik. Ikke alle kan få deres førsteprioritet opfyldt – bør man kunne få tilsagn om en bestemt specialisering før, man begynder på uddannelsen?

Deltag i debatten på facebook / se hvordan på [www.sl.dk/facebook](http://www.sl.dk/facebook)



## NY PÆDAGOGUDDANNELSE

Vi, som har gået her i mange år, tænker ikke altid så meget over udviklingspotentialer, og så er det så fedt, når en studerende pludselig kan argumentere fagligt og sige: Vi skal ikke sætte ham i afmagt. Så er det ikke kun teori. Så kan det bruges

Lone Heeris, praktikvejleder

# Vi lærer begge to

Lone Heeris er praktikvejleder for Solveig Vinding – og det bliver de begge to dygtigere af. 'Jeg har faktisk fået et større selvværd af at blive praktikvejleder', fortæller Lone Heeris

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk  
Foto: Hanne Loop

Når vi nu går ind til 'Allan', skal du prøve at observere, hvad der sker, når Allan får sin cigar, mens han sidder på toiletet. Observer, hvad det betyder for ham – og tænk over, hvad det siger i forhold til almagts- og afmagtsbegreberne.

Sådan sagde praktikvejleder Lone Heeris, inden hun og pædagogstuderende Solveig Vinding for nogle måneder siden bankede på Allans dør for at hjælpe ham med hans morgentoilette.

Allans morgencigar havde længe været til diskussion i personalegruppen på botilbuddet Sankelmarksvej i Vordingborg, der er hjem for mennesker med udviklingshæmning og andre funktionsnedsættelser. Er det en god eller en dårlig vane, at Allan ryger på toilettet, mens han bliver vasket?

Dårlig, mener nogle, der vurderer, at det er dumt at bakke op om Allans sundhedsskadelige vane, der ydermere også giver et dårligt arbejdsmiljø, når man skal vaske ham omgivet af røg.

God, mener andre, der lægger vægt på, at cigaren får morgenbadet til at glide.

Nu ville Lone Heeris give Solveig Vinding nogle redskaber til at deltage i diskussionen, for i hendes

øjne er evnen til faglig argumentering noget af det vigtigste, man skal lære som pædagogstuderende.

– Det gælder om at kunne forklare, hvad man gør, hvordan man gør det og hvorfor man gør det, siger hun.

Bagefter var Solveig Vinding ikke i tvivl: Allan slappede af på en helt anden måde, når han fik sin cigar end når, der blev sagt nej, og han i stedet sad og råbte: 'Gar, gar, min gar'.

At nægte ham cigaren var at sætte ham i en afmagtsituation – og personalet i en almagts-situation.

Den konklusion er Lone Heeris enig i, men i sin vejledning lægger hun vægt på, at Solveig Vinding også skal lytte til de andres argumenter.

– Den studerende skal ikke blive en klon af vejlederen, men gøre sig sine egne refleksioner og træffe sine egne, faglige valg, siger hun.

## Vejledning hver uge

Solveig Vinding er den første studerende, som Lone Heeris har under sine vinger, og det er svært at sige, hvem der er mest begejstret: Den studerende eller vejlederen.

– For mig har det været fantastisk, siger Solveig Vinding, der som 53-årig hører med blandt de mere erfarne pædagogstuderende. Hun har i forvejen en uddannelse som såvel tekstilformgiver som sosu-assistent, og valgte pædagoguddannelsen, fordi hun ikke trivedes i jobbet som sosu-assistent på en afdeling for demente.

– Jeg græd, når jeg tog på arbejde, og jeg græd, når jeg kørte hjem igen. Der var sparet alt for meget, og alt var sat i et stramt tidsskema, hvor der ikke var plads til nærvær. Her på botilbuddet Sankelmarksvej har jeg til gengæld opnået alt det, jeg drømte om at opnå, da jeg begyndte

## Brug for flere praktikpladser

Med den nye pædagoguddannelse bliver der behov for flere praktikpladser på det socialpædagogiske område. Derfor sætter vi her fokus på praktikvejledningen på en socialpædagogisk arbejdsplads, botilbuddet Sankelmarksvej i Vordingborg.



Her er plads til at spille fransk klovn. Fx sammen med beboeren Frederik, der elsker at lave sjov. Han lader som om, han skyder mig, og siger: Bang, du er død. Og så falder jeg om på gangene og leger med på rigtig cowboydermanér

Solveig Vinding, pædagogstuderende

på pædagoguddannelsen, og det handler både om stedet og om den vejledning, jeg får af Lone, fortæller hun.

Lone Heeris siger:

– De sidste fem år har jeg ønsket at blive praktikvejleder, og i forbindelse med et generationsskifte er det nu endelig blevet muligt, og jeg må bare sige, at det har været knaldhamrende godt. Jeg har faktisk fået et større selvværd, fordi jeg sætter ord på min egen faglighed og oplever at blive lyttet til. Og fordi jeg kan se, at det har en effekt, og Solveig bliver dygtigere og dygtigere.

### Et flow af vejledning

Som udgangspunkt har Lone Heeris og Solveig Vinding hver uge en time eller halvandens koncentreret vejledning, hvor de systematisk diskuterer og reflekterer – gerne med udgangspunkt i Solveig Vindings læringsmål. De spænder fra at få en forståelse af begrebet 'det gode liv' i praksis i forhold til begreber som almagt og afmagt til at lave et praksisprojekt sammen med en borger i form af anlæggelsen af en have til borgeren.

Derudover sker der løbende en vejledning i dagligdagen, når de arbejder sammen.

– Mit mål er, at der skal være et konstant flow af vejledning, siger Lone Heeris.

Hvis hun skal pege på én bestemt, faglig værdi, som hun ønsker at give videre til Solveig og andre studerende, er det evnen til at tænke kreativt og innovativt.

– Det gælder om at være modig og turde prøve at gøre noget nyt i stedet for altid bare at gøre som vi plejer. I eksemplet med Allan ville vi jo aldrig have fundet ud af, at cigaren kunne ændre badesituationen fra noget negativt til noget positivt, hvis ingen havde turdet prøve at se, hvad



der skete, hvis han fik en cigar. Derfor er det også meget vigtigt for mig at sige, at man som pædagog gerne må fejle. Man må gerne prøve noget, der viser sig ikke at du – og så må man bare lære af det og prøve noget andet, siger hun.

Solveig Vinding har taget Lone Heeris tankegang til sig – også på områder, hvor Lone Heeris ikke selv har tænkt, at noget kunne gøres anderledes. Det gælder eksempelvis en anden badesituation, nemlig når 'Børge' skal i bad. Det sker på en badebåre, og da Solveig Vinding kom, lå han altid ned, og det var i hendes øjne langt fra optimalt.

– Jeg har selv prøvet det, og det er temmelig ubehageligt at ligge der på noget gummiplastic, uden at du kan se, hvornår vandstrålen kommer ned over dig – og det så bestemt heller ikke ud som om, Børge kunne lide det. Det så ud som om, han var i afmagt, fortæller hun.

Solveig Vinding ville gerne forbedre badesituationen, men i begyndelsen mødte hun modstand.

**UNDREN** Lone Heeris (tv) synes, at det er en fest at få studerende som Solveig Vinding. 'De stiller de der spørgsmål. Hvorfor? Ja, hold da op. Hvorfor egentlig? Det sætter en refleksion i gang. Det giver mig lyst til at undersøge, hvorfor vi gør, som vi gør.'





**KREATIVITET** Etik spiller en vigtig rolle i vejledningen mellem Lone Heeris (tv) og Solveig Vinding, for hvad gør man fx når en beboer gerne vil røre ved dameben? Her er der fundet en løsning, der imødekommer Flemming Hansens behov.



**KERNEOPGAVEN** Samværet med Anni-Laila Winther (tv) og de andre beboere er en vigtig del af Solveig Vindings (th) praktik, og Lone Heeris vejledning.

Fx da hun foreslog en bade stol, og kollegaerne afviste ideen – bl.a. på grund af arbejdsmiljømæssige hensyn.

– Men som Lone siger: Man skal tænke kreativt i sit arbejde, og man skal ikke lade sig stoppe. Og så fandt jeg ud af, at båren kan løftes lidt op, så han kan se sig selv i spejlet og med en udviklingsalder på omkring to et halvt år, får han meget sjov ud af det. Så nu har badesituationen ændret sig fra at være en situation, der ikke var så rar, til at være fest og ballade.

### Nye øjne på pædagogikken

Lone Heeris supplerer:

– Det er lige det, der er det fede ved at få studerende. Vi, som har gået her i mange år, tænker ikke altid så meget over udviklingspotentialer, og så er det så fedt, når en studerende pludselig kan argumentere fagligt og sige: Vi skal ikke sætte ham i afmagt. Så er det ikke kun teori. Så kan det bruges.

Noget af det, Solveig Vinding sætter størst pris på ved praktikopholdet på Sankelmærksvej er, at hun kan bruge sin egen personlighed i arbejdet.

– Her er plads til at spille fransk klovn. Fx sammen med beboeren 'Frederik', der elsker at lave sjov. Han lader som om, han skyder mig, og siger: Bang, du er død. Og så falder jeg om på gangene og leger med på rigtig cowboyder-manér, og så er han ved at dø af grin. I begyndelsen havde jeg svært ved at tro på, at det var rigtigt, at jeg kunne gøre sådan – men det har Lone overbevist mig om, at jeg godt kan.

– Ja, indskyder Lone Heeris, – men det er jo ikke bare for sjov, at vi leger. Det er fagligt begrundet. Vi arbejder neuropædagogisk ud fra beboernes udviklingsalder, og en 67-årig kan fx have en udviklingsalder som en fireårig. Men generelt mener jeg, at det er en del af pædagoguddannelsen, at man skal finde ind til sit indre legebarn, for leg og humor kan bruges til meget – fx til afledning.

### Løbende kvalificering

Det er ikke kun Solveig Vinding, der er under uddannelse – Lone Heeris er også selv i gang med at efteruddanne sig og har bl.a. taget et modul i vejledning – svarende til det, der engang hed praktikvejlederuddannelsen.

– Det vigtigste, jeg har lært på vejlederdiplomet, er, at man skal have et fælles fodslag i organisationen. Man skal være fælles om at have studerende, siger hun – og pointerer, at det også gælder om at have forventningssamtaler med den studerende, så man gensidigt ved, hvad man forventer af hinanden.

– Og så er det meget vigtigt, at vejlederen besidder en viden, så vejledningen ikke bare bliver en sludder for en sladder. Jeg er meget glad for, at jeg selv er i gang med diplomuddannelsen i specialpædagogik, for ellers tror jeg, at man bliver overhalet af de nye studerende, der jo bliver mere specialiserede. Vi skal virkelig være oppe på beatet for at kunne tage imod de nye studerende. ■

*Oplysninger om beboerne er anonymiserede.*

### Fakta om botilbudet Sankelmærksvej

Sankelmærksvej 8H er et nybygget botilbud med 20 lejligheder til mennesker med vidt forskellige funktionsnedsættelser – fx Downs Syndrom og Rett sygdom.

Læs mere om stedet via [www.kortlink.dk/eeu](http://www.kortlink.dk/eeu)

Med den nye reform er undervisningen bygget op i moduler, som bliver afsluttet løbende. Dermed vil vi nok opleve, at de studerende i højere grad kan overskue at tage væk på studieophold

Kirsten Due Kjeldsen, international koordinator, Jydsk

# Flere muligheder i udlandet

Den nye pædagoguddannelse giver de studerende større mulighed for at komme til udlandet i løbet af studiet, vurderer en række internationale koordinatorer. Der er dog stadig lang vej til regeringens mål om, at hver anden i 2020 skal på udlandsophold i løbet af studietiden

Af Rikke Gundersen, redaktionen@sl.dk

Illustration: Louise Thrane Jensen

Når de pædagogstuderende, som i disse dage starter på den nye pædagoguddannelse, til sin tid kan kalde sig pædagoger, vil flere af dem have udlandsophold under studiet stående på cv'et. Reformen af pædagoguddannelsen giver nemlig øget mulighed for, at de studerende kan tage en del af deres uddannelse uden for landets grænser.

Det vurderer en række internationale koordinatorer på pædagoguddannelserne, som Socialpædagogen har talt med.

Den største ændring er strukturen i studiet, vurderer Kirsten Due Kjeldsen, international koordinator på pædagoguddannelsen Jydsk. Under den gamle uddannelse lå linjefagene i klumper fordelt på forskellige semestre. I slutningen af studiet skulle man dermed til eksamen i fag fra tidligere semestre.

– Det vil sige, at hvis man var borte i hele fjerde eller femte semester, så havde man et stort hul i et linjefag. Med den nye reform er undervisningen bygget op i moduler, som bliver afsluttet løbende. Dermed vil vi nok opleve, at de studerende i højere grad kan overskue at tage væk på studieophold, siger Kirsten Due Kjeldsen.

På pædagoguddannelsen i Odense vurderer international koordinator Mette Richter, at den nye uddannelse åbner op for at lave udlandsophold på nye måder.

– I den gamle bekendtgørelse bestod et udlandsophold typisk af et helt semester. Men med den nye modulopbyggede struktur indbygger vi nogle udlandsophold i løbet af modulerne, siger Mette Richter.

Fx har de nye studerende på pædagoguddannelsen ved UC Lillebælt mulighed for at vælge et forløb i *medialiteracy* under det nye valgfrie kompetencemål om medier og digital kultur, hvor der er indbygget et to ugers udlandsophold, fortæller den internationale koordinator.

## Nye praktikterminer, nye muligheder

I forhold til praktikken er der også sket ændringer med den nye reform. I den tidligere uddannelse fulgte praktikkerne semestrene, som de ser ud i det meste af verden. Men med den nye reform starter praktikkerne 1. juni og 1. december. Det giver både muligheder og udfordringer.

– Jeg er bekymret for, at de ændrede terminer for praktikken kan være med til at give et tilbageslag for interessen for at tage ud. Vi har tradition for, at mange søger til institutioner i Australien, New Zealand og Sydafrika, men i de lande starter en sommerferie i december, fordi de ligger på den sydlige halvkugle. Da mange af de institutioner, vi bruger, også holder lukket, når skolerne holder lukket, kan de studerende risikere at skulle starte med to måneders sommerferie, siger Kirsten Due Kjeldsen.

Hun vurderer dog, at de ændrede terminer kan få flere til at kombinere et studie- og praktikophold.

På pædagoguddannelsen i København betegner den internationale koordinator Justin Karlson de ændrede praktikperioder som en udfordring.



Vi er den uddannelse, som har det næsthøjeste aldersgennemsnit. Der er mange ældre studerende, som har børn. Dem vil man have meget svært ved at få til udlandet på grund af den hverdag, de har derhjemme

Kim Them Simonsen, faglig sekretær, PLS

– Det vil muligvis vanskeliggøre samarbejdet med nogle af de institutioner, som vi samarbejder med på grund af forskellige ferier. Men det forringer ikke mulighederne, det vil bare kræve, at vi får nogle nye aftaler, siger han.

### Mål: Hver anden skal til udlandet

Regeringen fremlagde sidste år et mål om, at hver anden dimittend fra de danske videregående uddannelser i 2020 bør have været på studie- eller praktikophold i udlandet. I en økonomi som den danske, hvor vi er stærkt afhængige af verden omkring os, er der brug for at styrke de studerendes beskæftigelsesmuligheder, fremmedsprogskompetencer og internationale udsyn. Og det kan ske gennem udlandsophold, lyder det i regeringens handlingsplan for øget internationalisering.

Det er dog endnu ikke defineret, hvor langt et ophold skal være for at tælle med i målsætningen.

Selv om den nye pædagoguddannelse har givet øgede muligheder for at tage til udlandet, er der delte meninger blandt de internationale koordinatore om, hvorvidt pædagogstuderende vil kunne opfylde regeringens generelle målsætning for videregående uddannelser. Det vender vi tilbage til.

Sidste år havde mellem 5 og 29 pct. af de pædagogstuderende fra de syv uddannelsesinstitutioner, som Socialpædagogen har talt med, været i praktik uden for de danske grænser.

På pædagoguddannelsen Jydske var 72 studerende sidste år i udlandspraktik, hvilket svarer til ca. en tredjedel af det samlede antal studerende. På Jelling gjaldt det derimod kun hver tyvende elev. Alle syv steder er der dog sket en stigning siden 2008.

Antallet af studerende, som tager på studieophold i udlandet, er derimod stadig begrænset. På de syv pædagoguddannelser har maksimum fem studerende pr. år været på studieophold i udlandet, men flere steder, er der slet ikke nogen, som har været i udlandet og få undervisning.

### Mere information til studerende

Grunden til, at flere vælger udlandspraktik, hænger sammen med et øget informationsniveau, vurderer Kirsten Due Kjeldsen.

– Vi har intensiveret vores informationsindsats og er blevet mere og mere bevidste om nærkontakten med de studerende. Vi er der, når de studerende har brug for at tale med os. Får de studerende en strøtanke om, at det kunne være fedt at komme i praktik, kan de straks gå op til os på Internationalt Kontor og få kvalificeret hjælp, siger hun og giver endnu en forklaring:

– Vores kollegers syn på værdien af udlandspraktik har ændret sig. Ikke alle har i tidens løb støttet op om det, men efterhånden som flere studerende er kommet hjem og har fortalt på deres hold og til deres undervisere om, hvor godt det var at være ude, og hvad de har lært, så støtter flere og flere kolleger op om at tage ud. Det kan øge motivationen hos de studerende, siger Kirsten Due Kjeldsen.

Et vigtigt incitament er også, at Pædagoguddannelsen Jydske i 2008 indgik en praktikaftale med kinesiske institutioner, som er yderst fordelagtig for de studerende. De kinesiske værtsinstitutioner betaler bl.a. bolig, rejse, internet og mobil for alle de studerende, der vælger praktikophold i disse institutioner.

I Odense vurderer Mette Richter, at en ændring i informationen er forklaringen på de studerendes øgede lyst til at tage ud.

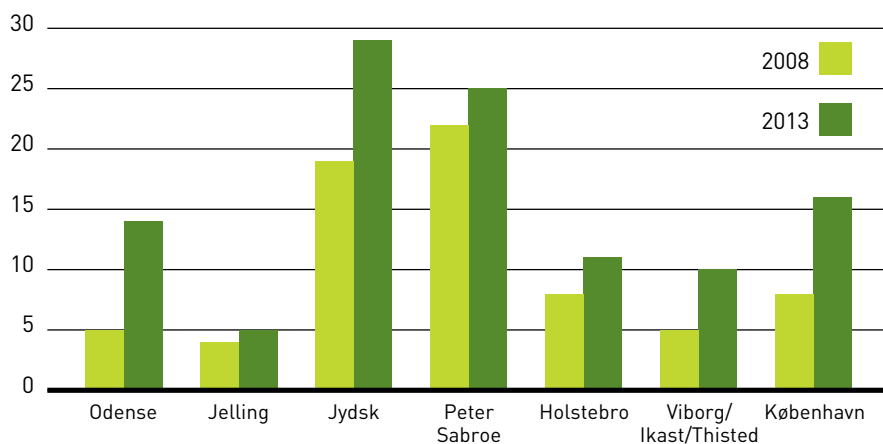
– For en årrække siden holdt vi møder, hvor vi informerede om muligheden for at tage til udlandet. Nu handler oplæggene mere om, hvad internationalisering betyder i det hele taget, samtidig med at vi fortæller om muligheden for at komme ud, siger hun.

I København forklarer Justin Karlson det øgede antal udlandspraktikere med, at uddannelsesinstitutionen har fået en samarbejdspartner på Filippinerne, som tager mange studerende.

– Det er blevet et populært sted at komme hen. En anden del af forklaringen er, at der er en stigende interesse fra de studerende om at komme

## Flere på udlandspraktik

Antallet af pædagogstuderende, som vælger at tage en praktik i udlandet i steget siden 2008. Figuren viser, hvor stor en andel af de studerende, som vælger et udenlandsk praktikophold. Tallene er beregnet på baggrund af antallet af studerende i udlandspraktik det enkelte år set i forhold til det gennemsnitlige antal pædagogstuderende på den enkelte skole i 2008 og 2013. Odense og Jelling har ikke data for 2008. Data er derfor fra 2009 og 2013.



Kilde: Data fra de enkelte pædagoguddannelser.



til udlandet. Flere og flere tænker, at de gerne vil arbejde i udlandet, når de er færdige, og derfor vil de gerne ud og prøve det under studiet, siger han.

### 2020-målsætning tvivlsom

Om pædagogstuderende kan nå op på regeringens målsætning om, at hver anden studerende på de videregående uddannelser bør have været på udlandsophold i 2020, kommer ifølge Kirsten Due Kjeldsen an på, hvor lang tid et udlandsophold skal være for at tælle med.

– Jo korterevarende ophold, man vil regne med, jo højere bliver procenten selvfølgelig, forklarer hun og tilføjer, at de ikke vil tvinge studerende til at tage ud.

– Vi vil helst ikke sende nogle afsted, som ikke er gearet til det. Det er ikke kun supermænd, vi optager som studerende. Der er mange, som også har skrøbelighed i deres livssituationer og derfor ikke kan klare et længerevarende udlandsophold, siger hun.

Justin Karlson vurderer, at det er urealistisk at nå 2020-målsætningen for pædagogstuderende.

– Det bliver svært at nå. Det handler både om, at de studerendes motivation skal øges, men samtidig skal vi også have udvidet vores aftaler med universiteter og institutioner i udlandet. De

studerende vil helst til eksotiske steder. Men nye aftaler vil i høj grad være i Europa og Norden, så det kræver, at vi kan få motiveret de studerende til at vælge Europa i højere grad, end de gør nu, siger Justin Karlson.

For at øge motivationen vil de på pædagoguddannelsen i København øge oplysningen om udlandsmuligheder, holde flere internationale dage og få flere gæstelærere fra udlandet til at komme og deltage i studieaktiviteter, fortæller han.

Kim Them Simonsen, faglig sekretær hos PLS, Pædagogstuderendes Landssammenslutning, vurderer, at det er svært at få hver anden pædagogstuderende til at tage til udlandet.

– Vi er den uddannelse, som har det næsthøjeste aldersgennemsnit. Der er mange ældre studerende, som har børn. Dem vil man have meget svært ved at få til udlandet på grund af den hverdag, de har derhjemme, siger han.

Uddannelsesstederne kan derimod gøre mere for at få de yngre til at tage ud.

– Hvis man fra uddannelsesstedernes side strukturerer det, så man er sikker på, at de studerende får det faglige udbytte, som de skal have, og kan udvikle sig personligt ved at tage ud, så tror jeg, at man vil se langt flere gå den vej, siger Kim Them Simonsen. ■

## FAGLIGE GRUNDBØGER

Redigeret af Jens Nielsen

Med jævne mellemrum omtaler vi nye fagbøger her i bladet. Denne gang kigger vi i anledning af studiestarten på den nye pædagoguddannelse på en række grundbøger, der er udkommet i det sidste halve års tid



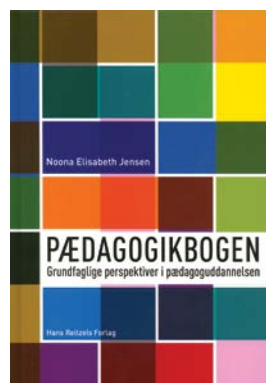
### Morgendagens pædagoger

Af Anja Kastrup Jensen (red.)

Hvad kunne være mere passende, end at sende denne bog på gaden, netop som den nye pædagoguddannelse starter? Og endnu mere passende bliver det vel af, at forfatterne er en blanding af praktikere (hverdagens helte, som bogens redaktør kalder dem i sin indledning), forvaltere, konsulenter og ikke mindst undervisere fra pædagoguddannelser over hele landet og med viden om hele det pædagogiske område. Bogen undertitel

er 'Grundlæggende viden og færdigheder', og således har bogen både fokus på det pædagogfaglige og på (sam)arbejdsformer ude i praksis. Det handler om såvel små udsatte børn og inklusion som om kollegial feedback og tværprofessionelt samarbejde. Om professionsidentitet og pædagogisk dokumentation og om børnefællesskaber og relationer. Bogen tager skiftevis afsæt i teorier og forskning og mere praksisorienterede kapitler, og intentionen er netop at skabe et udgangspunkt for tanker og debatter – både på det social- og specialpædagogiske område og på det dagtilbuds- og fritidspædagogiske område. Det er, som det noteres i forordet, nemlig vigtigt, at de nye pædagoger ikke blot kan praktisere deres profession, men også gå ind i udviklingen af selvsamme. Bogen kan derfor både læses og bruges af studerende lige fra dag ét på studiet og af dem, der har været gennem studiet og nu er derude – ude i virkeligheden.

Udkommet på Akademisk Forlag. 336 sider, 399 kr.



### Pædagogikbogen

Af Noona Elisabeth Jensen

Her kommer to grundlæggende spørgsmål: Hvad er pædagogisk arbejde? Hvad skal en pædagog kunne? Det er der skrevet en del bøger om – og her er en ny, der sætter sit forsøg på at nærme sig svarene i tæt forbindelse med den struktur og de kompetencemål, der er lavet til den nye pædagoguddannelse. Den inddrager flere faglige discipliner – sociologi, psykologi m.m. – kommer med analyser og perspektiver

på 'den pædagogiske faglighed, som den kommer til udtryk inden for de aktuelle samfundsmæssige og institutionelle rammer i et moderne velfærdssamfund', som det hedder i forfatterens indledning. Bogens forfatter er cand.phil. i pædagogik og underviser

på Pædagoguddannelsen Sydhavn, UCC, og bogen er simpelthen bygget op, så den i sin fortolkning af kompetencemålene i de 36 kapitler understøtter de moduler, den nye uddannelse er opbygget af. Bogens første del handler om relationer og samspil, hvor det slås fast, at man som pædagog arbejder i spændingsfeltet mellem nærhed og distance. Anden del har fokus på rum og rammer i institutionen. Det handler bl.a. om magtrelationer som grundvilkår for faget og om det tætte samspil i den pædagogiske personalegruppe. Tredje og sidste del handler om profession og faglighed. Om den store udfordring det fx er at formulere en pædagogisk faglighed, der passer til alle de opgaver, professionen rummer – og hvilke problemer det fx skaber i forhold til de øvrige velfærdsprofessioner. Og om hvordan pædagoger i det lys kan håndtere den politiske styring, deres arbejdsfelt er underlagt.

Udkommet på Hans Reitzels Forlag. 429 sider, 425 kr.

### Socialpædagogik – en grundbog

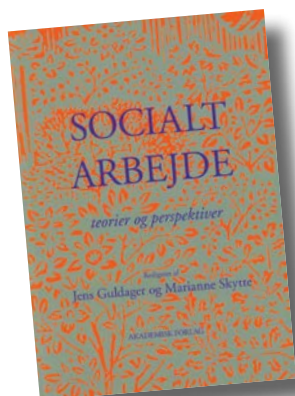
Af Torsten Erlandsen, Niels Rosendal Jensen, Søren Langager og Kirsten Elisa Petersen (red.)

Og her er så grundbogen til de studerende, der vælger at gå den social- og specialpædagogiske vej. Den udkom allerede i 2013, og vi har omtalt den før, men den får lige en omgang til, fordi den netop er rettet mod studerende på den nye specialiseringsgren. Social- og specialpædagogik handler, som bogens bagside konstaterer, om 'at hjælpe mennesker i



udsatte positioner' – men allerede i bogens forord slår redaktørerne fast, at billedet af det klassiske socialpædagogiske arbejde for 'allerede marginaliserede' ikke holder længere: 'Socialpædagogikken har fundet sin plads i indsatser inden for dag- og fritidsinstitutioner, folke- og ungdomsskoler, andre uddannelser og arbejdsmarkedet, i lokalmiljøet og i det sociale arbejde'. Der er altså tale om en tendens til 'socialpædagogisering', hedder det. Så bogen forsøger ikke kun at svare på, hvad socialpædagogik er, men også på, hvad den kunne blive. Og er socialpædagogik noget, der kræver nogle helt særlige kompetencer, er det en pædagogisk retning og en måde at tænke på, eller er den defineret af det, der nu kræves for at hjælpe folk i social nød? I bogens fire dele gennemgås først de forskellige tendenser i socialpædagogikken, mens anden del præsenterer forskellige perspektiver på socialpædagogikken – forskellige teorier og begreber, der har eller har haft indflydelse på socialpædagogikkens udvikling. Tredje del fokuserer på socialpædagogikken som profession og bl.a. på de særlige arbejdsopgaver og udfordringer, der ligger i arbejdet med andre mennesker, mens fjerde del ser på praksis på en række forskellige arbejdsfelter. Bogens kapitler er skrevet af en række af de mest fremtrædende forskere, konsulenter og undervisere på det socialpædagogiske område – herunder en række nuværende og tidligere konsulenter hos Socialpædagogerne.

Udkommet på Hans Reitzels Forlag, 443 sider, 425 kr.



## Socialt arbejde – teorier og perspektiver

Af Jens Guldager og Marianne Skytte (red.)  
Også dette er en grundbog i ordets egentlige betydning – med en bredt anlagt tilgang til det sociale arbejde som sådan. Redaktørerne og en række fremtrædende samfunds-, social- og pædagogikforskere som Jørgen Goul Andersen, Svend Brinkmann, Peter Ege, Morten Ejrnæs og Per Schultz Jørgensen sammenstykke et bredt view over det store

og brogede felt, socialt arbejde udgør. I bogens første del gennemgås forskellige overordnede perspektiver på socialt arbejde: Hvad går socialt arbejde ud på og hvad afgrænser det? I fem kapitler sættes fokus på forskellige teorier om socialt arbejde, forskellige syn på borgerne i den førte socialpolitik og udviklingen i den retlige regulering og tilgange og metoder til socialt arbejde. Og så i bogens anden del rettes blikket i 14 kapitler mod de forskellige arbejdsfelter og konkrete problemstillinger – det sociale arbejdes kerneområder. Det handler om fattigdom og marginalisering, om sociale indsatser på arbejdsmarkedsområdet, om indsatsen for udsatte børn, unge og familier, om hjemløshed, udsatte indvandrere og flygtninge, psykisk syge, misbrugere og om boligsocialt arbejde, inden de to redaktører samler op og kommer med bud på aktuelle fællestræk og udfordringer for socialt arbejde. Og det handler ikke mindst om vilkår og udfordringer for socialt arbejde i lyset af de ændringer, velfærdsstaten undergår i disse år.

Udkommet på Akademisk Forlag. 544 sider, 450 kr.



## Handicapforståelser

Af Inge Storgaard Bonfils, Birgit Kirkebæk, Leif Olsen og Susan Tetler (red.)  
Undertitlen på denne antologi – som vi også har omtalt før – siger vel en del om det landskab, man til daglig bevæger sig i som socialpædagog: 'Mellem teori, erfaring og virkelighed', lyder den. Men her handler det altså ikke om pædagogers selvbillede, men om det billede, samfundet – og pædagogerne – som sådan har af mennesker med funktionsnedsættelser, og den forståelse af deres handicap, som

man som myndighed, institution eller fagperson møder dem med. Denne handicapforståelse er afgørende for borgernes hverdag og livskvalitet – begrebsdannelser har virkelige konsekvenser, som det konstateres i bogens forord. Og derfor er det afgørende, at man som fx socialpædagog gransker sin egen handicapforståelse: Hvor har man fået den fra, og hvad betyder den konkret for ens praksis? Men det er ikke let, for handicapforståelserne er, som bogens redaktører noterer i indledningen, mangfoldige og til tider modstridende. I bogens 19 artikler kredser forfatterne om alskens facetter af handicapbegrebet: om teorier og definitioner, om begrebets

historiske udvikling og nutidige status, om relationen mellem de professionelle og mennesker med handicap og om de politiske og økonomiske rammer for forståelsen af handicap. Intentionen er at få både professionerne, fagpersonerne og de studerende til at diskutere med hinanden – og sig selv: Hvad forstås vi ved et handicap, og hvordan forstås jeg det selv. Og ikke mindst: hvordan får vi vendt blikket fra diagnoser og mangler til mangfoldighed og ressourcer?

Udkommet på Akademisk Forlag. 328 sider, 349 kr.

## Pædagogens grundfaglighed

Af Ida Kornerup og Torben Næsby (red.)  
Som en anden af de ovenfor omtalte bøger lægger også denne sig tæt op ad de kompetencemål, der ligger for den nye pædagoguddannelse – og denne bog går skridtet videre og imødekommer kravet om selvaktivitet, der også er den del af uddannelsen: Via den hjemmeside, der hører til bogen, kan undervisere og studerende selv gå videre med nogle af de dilemmaer, pointer og vidensfelter, bogen introducerer og diskuterer. Tre af bogens fire dele



har fokus på hvert sit kompetenceområde, og giver hver især en generel beskrivelse af den eksisterende viden på området og peger videre frem på erfaringer og dermed handlemuligheder, metoder og didaktik. Og så slutter hvert kapitel med en kobling til praksis, og der er en lang række bud på, hvordan den præsenterede viden kan forvandles til hverdagspraksis. Men først ser del et på uddannelse og dannelse og fx på 'den moderne pædagog' – og er på den måde lige så vigtigt læsning for underviserne og de allerede uddannede pædagoger – før de tre kompetencemål er målet for de følgende dele: Del to kaster lys over pædagogiske miljøet og aktiviteter: børns læring, neuropædagogik og kvalitet i pædagogisk arbejde. Del tre handler om professionen og samfund og ser bl.a. på børns rettigheder og køn i pædagogisk praksis, og del fire stiller netop skarpt på denne praksis og på bl.a. arbejdet med målsætninger og dokumentation.

Udkommet på Dafolo Forlag. 300 sider, 399 kr.

Ved jobskifte eller varig adresseændring  
Ret dine oplysninger på [sl.dk/minedata](http://sl.dk/minedata)

## DOBBELTSVIGT

# Esbjerg svigter søskende to gange

**Esbjerg Kommune har opført sig 'fuldstændig uforsvarligt' over for to udsatte søskende, siger Folketingets Ombudsmand**

Af Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk

**T**rods utallige henvendelser fra bekymrede borgere og ansatte i politi, skole og sociale myndigheder undlod Esbjerg Kommune at gribe ind og hjælpe to søskende, en dreng på otte og en pige på seks år, der blev udsat for groft omsorgssvigt af deres mor.

Børnenes mor lod ofte børnene være alene, og de måtte tit bede naboerne om mad. Børnene blev set løbende rundt i bare tæer eller plastiksko i koldt vejr. Engang havde de søgt varme ved udluftningen fra en tørretumbler på et vaskeri, mens moren drak sig fuld. Ikke færre end 11 gange i løbet af et år havde bekymrede instanser

slået alarm til kommunen, men forgæves. Esbjerg Kommune valgte at se bort fra problemerne, da det ikke var lykkedes at få kontakt til moren. Hun dukkede ikke op til det møde, kommunen pr. brev havde indkaldt hende til. Brevet kom uåbnet retur.

Først da den otte-årige dreng – bevidstløs af druk og med en promille på 2,5 efter at have drukket to flasker rødvin – blev indlagt på hospitalet, greb Esbjerg Kommune ind og fjernede børnene, skriver Politiken, der har fået aktindsigt i morens sag.

Det var i oktober 2012, og børnene blev anbragte på kommunens akutinstitution Nordstjernen, hvor det ikke er hensigtsmæssigt, at børn er anbragt mere end tre måneder, før der bliver fundet en mere permanent løsning for dem.

## Svigt nummer to

Men de to søskende kom ikke videre inden for de første tre måneder. I stedet sad de og ventede ni måneder på Nordstjernen, der i forvejen var

overbelagt i en sådan grad, at personalet udtrykte frygt for børnenes udvikling.

Et af problemerne med at få børnene videre var en vrangvillig mor, som det var svært for institutionen at få kontakt med, fremgår det af sagens dokumenter. Moren var bl.a. varetægtsfængslet samtidig med, at hun krævede at få børnene, som hun frivilligt havde ladet kommunen anbringe, hjem igen.

Folketingets Ombudsmand var i april 2013 på et rutinemæssigt kontrolbesøg på Nordstjernen og blev opmærksom på de to søskende, som ifølge ombudsmandens rapport var 'strandet på institutionen'.

Ombudsmanden kalder det 'fuldstændig uforsvarligt', at Esbjerg Kommune ikke greb ind og hjalp de to søskende. Og kritiserer desuden kommunen for at være for passive med at finde en mere permanent løsning for børnene.

Ombudsmanden skriver i sin redegørelse, at 'Esbjerg Kommune skulle have været mere insisterende' i forhold til at få

etableret kontakt til børnenes mor.

## Ikke tid til omsorg

Af de dokumenter, som Politiken har fået adgang til, fremgår det, at børnenes kontakt til de voksne medarbejdere på Nordstjernen var forringet på grund af travlhed blandt de ansatte. Lederen af Nordstjernen havde flere måneder før, de to børn blev anbragt, meddelt kommunen, at 'smertegrænsen er nået'. Flere af børnene boede der i op til to år, fordi de ikke kunne komme videre til et andet tilbud.

Det kommunale tilsyn konstaterede, at 'Nordstjernens personale er spændt hårdt for, og det vurderes, at der er behov for at tilvejebringe en mere holdbar løsning, og at arbejdsmiljøet påvirkes negativt, og at overbelægning går ud over tiden til det enkelte barn'.

Socialminister Manu Sareen (R) kalder Esbjerg Kommunes håndtering af sagen for 'et dobbeltsvigt' og han har indkaldt KL, socialrådgiverne og andre parter til et møde. ■

## Temadag i netværket for socialpædagoger, der arbejder med marginaliserede og udstødte

19. november 2014 kl. 9.00 – 15.30, Socialpædagogerne Lillebælt, Danmarksvej 16, Odense

Oplæg v. Ulla Andersen, tilsynschef i Socialtilsyn Midt  
Oplæg om §§ 85 og 99 v. Birthe Povlsen, Socialstyrelsen

**Tilmeldingsfrist: 5. november 2014**

Yderligere oplysninger og tilmelding: [www.sl.dk/udstødte2014](http://www.sl.dk/udstødte2014)



## VOLDSTRAMTE KVINDER

# Kommunerne bryder loven

**Mange kommuner tilbyder ikke familierådgivning til voldsramte kvinder på krisecentre. Lav loven om, mener formanden for LOKK**

Af Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk

**M**ange kommuner overholder ikke servicelovens bestemmelser om, at kvinder med børn på krisecentre skal have tilbudt familierådgivning i op til seks måneder efter, at de har forladt krisecentret.

Dagbladet Information offentliggjorde tidligere på måneden en undersøgelse, som viser, at på krisecentrene i 31 ud af de 36 kommuner, avisen har ringet til, vurderer man, at kommunerne ikke lever op til servicelovens § 109, som pålægger kommunerne at yde støtte

og vejledning af en familierådgiver til kvinder og deres børn, i forbindelse med ophold på krisecentre.

Desværre er det ikke en nyhed, at kommunerne bryder loven. Rigsrevisionen har gennemgået 67 voldsramte kvinders sager og fastslog i januar i år, at 65 pct. af kvinderne ikke var blevet tilbudt rådgivning, mens de opholdt sig på et krisecenter.

Det er den enkelte kommune, som skal tilbyde rådgivning. Tilbuddet skal gives, mens kvinden opholder sig på krisecentret, og det skal gives tidligt i forløbet, står der i lovteksten. Ofte er kvinden af sikkerhedsmæssige grunde anbragt på et krisecenter langt fra sin bopælskommune, og alene geografien kan gøre det svært for kommunens egen familierådgiver at klare opgaven.

## Flyt rådgivningen

I landsforeningen LOKK (Landsorganisation af Kvindekrisecentre)

har man i årevis fortalt de ansvarlige myndigheder, at bestemmelsen om familierådgivning ikke fungerer og bør laves om.

Problemet er, ifølge formanden for LOKK Birgit Søderberg, at kommunerne har tilrettelagt arbejdet forskelligt, og at lovgivningen lægger op til en uhensigtsmæssig organisering af indsatsen.

– Hvis man skal have ordentlig glæde af familierådgivning, er det vigtigt, at kvinden får det tilbudt tidligt i forløbet. Men det kan være svært, hvis man fx bor på et krisecenter i Ringsted og skal have rådgivningen fra sin bopælskommune, som måske er Lemvig, siger Birgit Søderberg.

LOKK foreslår derfor, at det er de enkelte krisecentre, som fremover får rådgivningsopgaven. Desuden bør der også stå i loven, at kvinderne skal have et obligatorisk tilbud om efterværn. Begge opgaver bør

som udgangspunkt løses af krisecentrene.

– Det betyder, at vi kan følge kvinderne til dørs og kan støtte dem bagefter. Vi ved fra andre sociale områder, hvor vigtigt efterværn er, siger Birgit Søderberg.

## Det skal bare være i orden

Socialminister Manu Sareen (R) siger til Information, at der er uacceptabelt, at kommunerne ikke følger reglerne i serviceloven.

– Det er kvinder, der har levet med daglig vold og trusler fra deres nærmeste. Derfor er det helt afgørende, at kommunerne lever op til loven. Jeg forventer, at kommunerne fra nu af strammer op, og derfor har jeg også påtalt, at kommunerne bør leve op til lovgivningen. ■

*Læs mere i Socialpædagogen nr. 12/2014 via [www.socialpaedagogen.dk/arkiv](http://www.socialpaedagogen.dk/arkiv)*

## BOTILBUD

# Kommuner køber færre pladser

**I 2012 blev der handlet færre pladser til sindslidende og handicappede kommunerne imellem, viser undersøgelse**

Af Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk

**P**å få år er kommunerne blevet mindre tilbøjelige til at købe botilbudspladser til handicappede og sindslidende borgere hos eksterne leverandører, fx hos andre kom-

muner. Det fremgår af et nyt notat fra KORA (Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse og Forskning), som har set nærmere på kommunernes køb og salg af botilbudspladser i 2010-2012.

Ifølge notatet er kommunernes samlede udgifter til eksterne køb af botilbudspladser hos andre kommuner, regioner og private faldet med 10,7 pct. i perioden – fra 11,4 mia. kr. i 2010 til 10,2 mia. kr. i 2012.

Faldet skyldes især, at den indbyrdes handel mellem kommunerne er blevet mindre,

siger seniorprojektleder i KORA, Camilla T. Dalsgaard, som står bag undersøgelsen.

– Ud fra undersøgelsen kan vi ikke sige noget om, hvilke konsekvenser den faldende handel har, men tendensen stemmer umiddelbart overens med den forventning, en del kommuner har haft om at blive mere selvforsynende med botilbud.

Camilla T. Dalsgaard peger på, at en del af udviklingen kan være, at nogle kommuner har ønsket at have tilbud i deres lokalområde og bedre styringsmuligheder.

– Da vi undersøgte området for nogle år siden, gav en del kommuner udtryk for, at de gerne ville kunne tilbyde borgerne botilbud i lokalområdet. Samtidig var der fra kommunerne et ønske om bedre at kunne styre udgifterne og fastlægge serviceniveauet.

Både i 2010 og i 2012 købte små kommuner procentvis flere af deres botilbudspladser eksternt end store kommuner.

Kommunerne overtog ansvaret for botilbudsområdet fra de tidligere amter i forbindelse med kommunalreformen i 2007. ■

## NOTER

**PKA-pensionen er i sikre hænder**

PKA, der bl.a. er pensionskasse for socialpædagoger, har investeret over en mia. kr. i miljøvirksomheden Genan, der tidligere på må-neden kom i økonomiske vanskeligheder. PKA besluttede at sikre Genans fremtidige drift ved at overtage aktierne fra storaktionær Bent A. Nielsen. Administrerende direktør i PKA, Peter Damgaard Jensen, er lettet over, at det er lykkedes at finde en løsning, som både PKA og bankerne er tilfredse med. 'For vi tror fortsat på forretningsideen bag Genan'. Socialpædagogerne er også tilfredse. Formand Benny Andersen siger i en pressemeddelelse: 'Vi har fuld tillid til, at PKA's administration gør sit bedste i bestræbelserne på at forvalte vores medlemmers pensionsopsparing bedst muligt'.

lmp

**Omsorgscenter til hjemløse patienter**

Hovedstadens Røde Kors har åbnet et nyt omsorgscenter til hjemløse, misbrugere og psykisk belastede mennesker, der bliver udskrevet fra hospitalet. Baggrunden er, at fem til otte misbrugere og hjemløse hver uge må forlade hospitalet, fx efter en hofteoperation, uden anden mulighed end at overnatte på gaden. 'Vi kan se, at gruppen af de meste udsatte, har behov for hjælp, som de ikke får, og det reagerer vi selvfølgelig på', siger projektleder i Hovedstadens Røde Kors Thomas Mølgaard Andersen. Derfor har Røde Kors i samarbejde med Arbejde Adlers hus på Nørrebro i København oprettet et akut omsorgscenter. Et mål med oprettelsen af omsorgscentret er også at dokumentere, hvor stort behovet er og få undersøgt, om det mindsker antallet af genindlæggelser.

lmp

**Vil hellere tigge på Facebook**

I stedet for at sætte sig på gaden med hatten i hånden, bruger mange de sociale medier som platform for at bede om hjælp til mad, tøj og andre basale fornødenheder, skriver Morgenavisen Jyllands-Posten. Ifølge eksperter er sociale medier gunstige for mennesker, der har brug for hjælp. Her kan man på en mere nuanceret måde bede om hjælp. 'Sidder der en tigger på gaden, går langt de fleste af os blot forbi. Men hvis en person på Facebook tør udstille sin sårbarhed og åbent bede om hjælp til overlevelse, vækker det en større genkendelse og dermed også en større gavmildhed, siger lektor ved Aarhus Universitet, Dorthe Refslund Christensen. Der findes ingen opgørelser over, hvor meget folk bruger Facebook til at bede om hjælp, men fx har over 200 siden april i år bedt om hjælp til mad på facebookgruppen 'Robin Hood's Madkammer'.

lmp

**Nyt om månedsløn og opsigelsesvarsel**

Der er kommet nye regler for ret til månedsløn og opsigelsesvarsel, oplyser Niels Lønbæk Pedersen, der er faglig konsulent hos Socialpædagogerne. Tidligere skulle man have mindst otte timers arbejde om ugen for at blive omfattet af samme regler som øvrige månedslønnede. Den grænse er fjernet i overenskomsten mellem KL og Regionernes Lønnings- og Takstnævn (RLTN). Ændringerne gælder fra 1. august i kommunerne og fra 1. september i regionerne og får bl.a. betydning i forhold til ret til løn under sygdom og barsel og ved opsigelsesvarsler. Tilkaldevikarer er den største gruppe af ansatte på timeløn, men de bliver ikke omfattet af ændringerne, da de som udgangspunkt ikke er ansat ud over en måned.

lmp

## SKIPPER CLEMENTS VEJ

# LEV: Det er noget svineri

**Jammerbugt vil lukke fem udviklingshæmmedes hjem og flytte dem til en stor institution. Det vil forringe deres livsvilkår, siger medarbejdere og pårørende. LEV kalder flytningen noget svineri**

Af Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk

Socialpædagogen beskrev den 4. juli, hvordan Jammerbugt Kommune i Nordjylland har besluttet at lukke fem ældre udviklingshæmmedes hjem. De fem ældre bor i Bofællesskabet på Skipper Clements Vej i Aabybro og er mellem 52 og 73 år. Nogle af dem har boet sammen i mere end 15 år, men kommunen har besluttet at flytte beboerne til et stort bofællesskab, Krabben, som ligger næsten 30 km i den anden ende af kommunen og langt ude på landet, hvor beboerne ikke har adgang til forretninger.

Både medarbejdere og pårørende til beboerne har forsøgt at fortælle politikerne, at det er en rigtig dårlig beslutning, fordi det store bofællesskab ikke er den rigtige løsning, og det vil forringe beboernes livskvalitet.

– Vores beboere er velfungerende ældre udviklingshæmmede, som i stor udstrækning selv kan klare dagligdagsopgaver. På Krabben er beboerne mere urolige og udadreagerende, og der er også en stor gruppe multihandicappede beboere, som ikke kan så meget

selv, siger socialpædagog Marianne Hollner.

Men kommunen, der skal finde besparelser i de kommunale budgetter, har fastholdt sin beslutning om at nedlægge de fem beboeres hjem.

**Det er ulovligt**

Det er en ulovlig beslutning, som Jammerbugt Kommune har truffet, siger Landsforeningen LEV, der har bedt Kommunaltilsynet om at gå ind i sagen og forlanger, at beslutningen øjeblikkelig omgøres.

– Det er rent ud sagt noget svineri, at man tillader sig at skalte og valte med sårbare borgere hjem på denne måde, siger LEV's formand Sytter Kristensen og fortsætter:

– Beboerne har boet på Skipper Clements Vej i over 10 år og er glade for stedet. Men faktisk er det også klart ulovligt. Jeg er mildest talt rystet over, at kommunen ikke kender gældende lovgivning – eller at den vælger at se bort fra den.

LEV har skrevet til borgmesteren i Jammerbugt Kommune og sendt kopi til hele kommunalbestyrelsen, så den kan gribe ind, fortæller Sytter Kirstensen.

– Denne absurde beslutning om at tvangsflytte mennesker fra deres hjem skal omgøres. Og det skal ske omgående.

LEV har de senere år oplevet en kraftig vækst i sager om tvangsflytning af beboere, hvor kommunerne ser bort fra beboernes ret til egen bolig. Derfor har organisationen henvendt sig til socialminister Manu Sareen (R), der har sagt ja til at mødes med LEV om problemerne. ■

# UCSJ og Marjatta samarbejder

## Studerende inden for social- og specialpædagogik kan vælge at få en uddannelse inden for steinerpædagogikken

Af Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk

Der er noget at glæde sig til for de pædagogstuderende, som ønsker at fordybe sig i Rudolf Steinerpædagogikken. En netop indgået samarbejdsaftale mellem uddannelsescentret Marjatta og University College Sjælland (UCSJ) betyder, at pædagogstuderende kan tage den social- og specialpædagogiske del af uddannelsen i professionsbachelor på Marjatta.

Begge parter har længe haft lyst til et tættere samarbejde omkring pædagoguddannelsen, og da den nye studieordning med en social- og specialpædagogisk retning blev oprettet i 2014, var det nærliggende at realisere drømmen. Marjatta, der har 60 års erfaring med specialpædagogik, kontaktede UCSJ og efter en del møder for at finde fælles fodslag er det aftalt, at Marjatta årligt opretter 25 pladser.

Herudover er det også aftalt, at Marjatta skal udbyde efter- og videreuddannelse og have en forskningsdel tilknyttet.

Lisbet Kolmos, leder af Marjattas Seminarium og udviklingscenter, siger om den steinerpædagogik, som praktiseres på Marjatta:

– Vi lægger vægt på at opbygge en stærk faglighed gennem selvudvikling, der bliver understøttet af kunstneriske aktiviteter og fordybende samtaler. Intuition, livskvalitet, livsmening og spiritualitet er

nogle af de begreber, uddannelsen beskæftiger sig med.

### Ingen knaster

Uddannelseschef for pædagoguddannelsen på UCSJ, Susanne Tellerup, har været den, der skulle få alle enderne til at nå sammen i forhold til aftaler og de omfattende organisatoriske forhold i grunduddannelsen. Hun er chef for de fire uddannelsessteder, hvor der udbydes pædagoguddannelse på Sjælland. Geografisk ligger de i Vordingborg, Nykøbing Falster, Slagelse og Roskilde. På alle fire uddannelsesinstitutioner eksisterer der gamle og stærke faglige kulturer, som skal finde sammen med en anderledes organisation som Marjatta.

Derfor var det vigtigt fra starten at få skabt rammen om en åben dialog i samarbejdet, og det er lykkedes, siger hun.

– Vi ser ikke nogen knaster, men forskelligheder og gode muligheder for at højne den faglige kvalitet i uddannelsen.

I forvejen har UCSJ samarbejdet med Marjatta, så kendskabet til hinanden var der.

– For os har det været betydningsfuldt at kunne få endnu en pædagogisk variant ind i pædagoguddannelsen til gavn og glæde for de studerende. De har en anden tilgang til pædagogikken, end vi repræsenterer. Det er gavnligt at mødes med andre og blive skarpere på det, som vi selv står for, siger Susanne Tellerup.

– Vi har visionerne til fælles, og begge parter ønsker på alle niveauer af samarbejdet at udvikle høj faglig kvalitet i det socialpædagogiske felt.

### Interessen er stor

Interessen blandt de studerende for den social- og specialpædagogiske del af uddannelsen er meget stor. Så stor, at ikke alle

kan få deres ønsker opfyldt, fortæller Susanne Tellerup.

Hvert år optager UCSJ 747 studerende, og i den aftale, der er indgået med Region Sjælland, kan 37 pct. af en årgang studere social- og specialpædagogik.

Dette tal skal sammenholdes med, at ca. 50 pct. af en årgang ønsker en professionsbachelor i social- og specialpædagogik. Og interessen er støt stigende.

– Jeg tror, det er en tendens i tiden at søge mod det specielle.

For mange unge er det en motor at gå ind i pædagoguddannelsen, at de gerne vil gøre noget for børn og unge, der ikke har haft en let start i livet, siger Susanne Tellerup.

Det er endnu ikke fastlagt, efter hvilke kriterier, studiepladserne skal fordeles.

– På landsplan arbejder vi på at finde en løsning, så de studerende får samme vilkår for at komme ind i specialiseringen, siger Susanne Tellerup. ■

## Den kommunale kompetencefond

Få op til 25.0000 kr. til ekstraordinær kompetenceudvikling på diplom-, master-, eller kandidatniveau inden for det socialpædagogiske område

Se mere og ansøg på [www.denkommunalekompetencefond.dk](http://www.denkommunalekompetencefond.dk)

## LÆSERBREVE



## Til Socialpædagogen og den afgående journalistpraktikant

Af Torben Kragh Jensen  
Tak til Wironika for tre underholdende bagsider. Det har været en fornøjelse at få krænget det uldne ud på det socialpædagogiske undertøj, og set det hænge til tørre.

Afslutningsvis har redaktionen i nr. 16/2014 sat en lille bemærkning på, der antyder, at journalistpraktikanten ikke har fået afsluttet sit forløb på den mest positive måde. Det er jeg ked af, for er der noget vi trænger til, så er det da at få piller ved vores, til tider, lige lovligt seriøse attituder. Det er forfriskende, at der indimellem bliver taget pis på selvhøjtideligheden og de tåkrummende frelste holdninger.

Personligt har jeg arbejdet et sted, hvor der skulle fyres ret mange kolleger, og hvor ledelsen med himmelvendte øjne annoncerede, at det ville ske på en anerkendende måde. Jeg tror nok, at de fyrede havde svært ved at sluge denne beske pille, selvom den var pakket ind i sølvpapir.

Således er der mange eksempler på, at vi indimellem kan fristes til at bruge vores store træning i refleksion og relationsanalyse til at pakke magtudøvelse ind i pæne ord og omsorgsfulde teorier. Det synes jeg, Wironika rammer fint, når hun eksempelvis beskriver grunden til at de to praktikanter alene skal lave slavearbejde til festen: 'jo, for så kommer de nyeste ligesom rigtig med og bliver en del af fællesskabet'.

Det kan måske også være en af grundene til, at vi inden for vores område er så gode til at mobbe hinanden, som nævnt i samme nummer af Socialpædagogen. Vores skarpslebne faglige redskaber, der skal bruges til at adskille ting, vi må rumme hos borgeren, fra ting, vi kan støtte ham i at ændre, disse redskaber kan også bruges negativt til at

skære hinanden ned. Pænt pakket ind i en eller anden overordnet teori.

Derfor tak til en udefrakommende, der turde lægge lidt skævt lys ind over vores hverdag. ■

## Kære Torben Kragh Jensen – og alle andre læsere

Af Jens Nielsen, redaktør på Socialpædagogen  
Som det heldigvis er gået op for de fleste, var historierne fra Wironika en sommerspøg. Et forsøg på en satire over en verden (den socialpædagogiske), der set udefra er temmelig speciel og har sit eget sprog og sin egen kodeks.

Men må man det? Må man tage gas på noget så alvorligt som det socialpædagogiske felt? Er der plads til satire og ironi i fagbladet? På redaktionen har vi fået meget forskellige reaktioner på vores forsøg på at være sjove.

Nogle har leet og taget det til sig. Andre har stejlet fx over sproget, først og fremmest fordi vi lod Wironika bruge ordet 'tosse' om de borgere (og om de kolleger), hun meget mod sin vilje blev sat til at arbejde med. Og nogle har følt, at selve den socialpædagogiske profession blev hængt ud.

Nu er humor jo en smagsag – og som sådan meget svær at diskutere. Men det er umuligt at lave satire uden at gå til grænsen – og indimellem lige over den. Kun sådan kan man få prikket til og udfordret den selvopfattelse, som vi alle går rundt med.

Når vi lader Wironika – som jo ikke er det mest empatiske og indsigtsfulde unge menneske – tale meget lidt politisk og etisk korrekt, er det for at sætte tingene på spidsen – og ja, ude i 'virkeligheden' er der jo danskere, der tænker og taler sådan om de borgere, man som socialpædagog arbejder med og for. Og når vi karikerer og overdriver tonen og formerne (og

personerne) på arbejdspladsen, er det for at holde tingene ud i så strakt arm, at der bliver plads til at smile lidt af sig selv.

Vi synes ikke, den socialpædagogiske profession bliver hængt ud – eller at I som medlemmer bliver 'latterliggjort for sit eget kontingent', som én skriver i vores facebookgruppe. Vi lader bare et imaginært, ureflekteret ungt menneske trampe rundt og misfortolke alt omkring sig. Der er forhåbentlig genkendelige elementer, sådan som Torben Kragh Jensen taler om – men forhåbentlig endnu mere, der slet ikke er som i jeres arbejdsliv.

Vi synes ikke, den socialpædagogiske profession bliver 'hængt ud', men kærligt gjort grin med. Og vi håber, at der er plads til (selv)ironi og satire i fagbladet også fremover. Som vi på redaktionen ser det, er den eneste profession, der for alvor bliver hængt ud i de tre dagbogsindslag, vores egen: journaliststanden. ■

## Tag dog debatten

Af Peter Abel Gjaldbæk, forstander  
I vores fagblad Socialpædagogen var der 17. januar 2014 en artikel omhandlende magt eller svigt, artiklen beskrev Ungecen-

ter Portens tilgang til arbejdet med anbragte unge.

Artiklen fik psykolog Bo Hejlskov op af stolen og han beskrev bl.a. Ungecenter Portens tilgang som dårlig pædagogik og udtryk for himmelråbende uvidenhed.

I et svar til Bo Hejlskov, trykt i Socialpædagogen den 11 april 2014, efterlyser jeg en lejlighed til en åben debat med tilhørere, meget gerne arrangeret af Socialpædagogerne.

Jeg blev derfor begejstret over den mail, som jeg modtog i julis sommervarme, indeholdende en invitation fra Socialpædagogerne Storkøbenhavn. Jeg blev her sammen med Bo Hejlskov inviteret til at afholde en fælles workshop på kredsens temadag omhandlende vold/magt og arbejdsmiljø.

Stor var min skuffelse, da jeg erfarede at Bo Hejlskov havde takket nej til invitationen. Bo havde argumenteret med, at Socialpædagogerne var alt for sent ude – hans kalender var fyldt op de næste 18 måneder – og samtidig kunne han ikke se meningen med en debat, da der i hans verden ikke eksisterede et alternativ til hans synspunkter.

Øv, siger jeg bare, og kan ikke lade være med at tænke, at Bo Hejlskov enten er ualmindelig arrogant eller bare en tøsedreng, der ikke tør deltage i en åben debat. ■

# Formanden på facebook

Bliv ven med Benny Andersen

[www.facebook.com/forbundsformand](http://www.facebook.com/forbundsformand)

# Kære nye pædagogstuderende



Af Kim Them Simonsen, PLS

**S**om pædagoger bidrager vi enormt til det samfund, vi alle er en del af. Vi skal danne, socialisere, udvikle og yde omsorg til børn, unge og voksne. Vores bidrag kan ikke undervurderes, og selvom pædagoger ikke får den anerkendelse, vi har fortjent, skal vi aldrig være flove over det valg, vi har truffet.

Vi har truffet et valg om ikke at tjene særligt mange penge og leve et arbejdsliv, hvor der er travlt i hverdagen. Men valget indebærer også, at vi tager os af de svageste i vores samfund, og det skal vi være stolte af.

Men for at kunne være stolt af det arbejde, man udføre som pædagog, er det vigtigt, at vi hele tiden søger at øge vores faglighed og formår at sætte den i spil ude i institutionerne. Vi kan gøre en forskel gennem vores erhverv, og det skal vi.

Derfor vil jeg på vegne af Pædagogstuderendes Landssammenslutning byde jer alle velkommen på pædagoguddannelsen og velkommen til tre et halvt år fyldt med nye oplevelser, personlig og faglig udvikling og en helt ny pædagoguddannelse.

En ny uddannelse betyder en ny struktur, og for første gang i mere end 20 år bliver jeres uddannelse centreret omkring specialiseringer. Specialiseringerne skal vælges tidligt i uddannelsesforløbet, og her er det vigtigt, at man træffer sit valg på et oplyst grundlag.

Lad fordommene ligge og undersøg specialiseringsretningerne grundigt. Der er rigtig mange udfordringer og spændende problemstillinger i alle typer af institutioner, og der findes ikke noget pædagogisk arbejde, der er 'lettere' end andet.

I denne proces skal fagforeninger og pædagoger være med til at oplyse jer om, hvad det pædagogiske arbejde indeholder. Vi skal fortælle om de udfordringer, der er knyttet til arbejdet i en børneha-

ve, til de problemstillinger, der eksisterer på et socialpsykiatrisk bosted, og hvad den nye skolereform kommer til at betyde for pædagogerne i skolen.

Men I skal også bruge jeres øvelsespraktik til at samle viden og erfaringer. Snak med de pædagoger, som I støder på, og lyt til deres erfaringer om, hvorfor de har valgt at arbejde, hvor de gør. Til sidst, husk motivationen. Motivation er drivkraften, som får os til at yde det ekstra, får os til at sidde oppe til langt ud på natten for at skrive en opgave færdig, og motivation får os til at blive og færdiggøre uddannelsen til pædagog.

Som jeres faglige studieorganisation er vi meget interesseret i jeres oplevelser med den nye pædagoguddannelse. Derfor er I altid velkomne til at kontakte os med gode oplevelser, mindre gode oplevelser, og hvis der er noget, I mener skal ændres. Vi står altid klar med åbne arme og al den hjælp, I har behov for. Vi håber, I har lyst til at være en del af det faglige fællesskab, til at bruge os og det, vi kan tilbyde jer, men at I samtidig vil lade os bruge jer engang imellem. For kun sammen kan vi skabe den bedst mulige pædagoguddannelse.

Og selv om faglighed, personlig udvikling og arbejdet i institutionerne kommer til at fylde meget de næste år, så husk det sociale. Husk at slappe af med en øl eller sodavand, og husk at bruge de muligheder, I har for at skabe et fedt studiemiljø til gavn for alle. For er man glad for de mennesker, man omgås i hverdagen, er man kommet et stort skridt nærmere at gennemføre sin uddannelse. ■

*Kim Them Simonsen er faglig sekretær i PLS, Pædagogstuderendes Landssammenslutning – se mere på [www.pls.dk](http://www.pls.dk)*



- Hvorfor har du valgt pædagoguddannelsen?
- Hvilke ambitioner har du for din studietid?
- Hvad tænker du nu ved studiestart om din fremtid som pædagog og den faglighed, du nu skal til at udvikle?

Deltag i debatten på [socialpaedagogen.dk/prik](http://socialpaedagogen.dk/prik)